

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2012-07-03
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
6949-12 E
Enhet 1:5

SÖKANDE

DAB Dental AB, 556005-0048
Box 423
194 04 Upplands Väsby

Ombud: Advokat Jerker Alm
Advokatfirman Vinge KB
Box 1064
251 10 Helsingborg

MOTPART

Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2012-07-03	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller bolagets ansökan och beslutar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 152119

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag - fredag
08:00-16:00

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

BAKGRUND

Västra Götalandsregionen (regionen) har genomfört en upphandling avseende röntgenutrustning inom odontologisk radiologi vid Folk tandvården, Uddevalla sjukhus, SN 156-2012.

Tilldelningsbeslut fattades den 18 maj 2012. Av beslutet framgår att anbudsgivaren DAB Dental AB (bolaget) kvalificerade sig till utvärderingsfasen men att ett annat bolag erbjöds att teckna avtal.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför i huvudsak följande. Regionen använder en utvärderingsmodell som strider mot principerna om transparens och likabehandling. Regionen har i utvärderingen valt att vikta funktion till 60 procent och kostnad till 40 procent. Det totala antalet bör-krav inom funktion uppgår till 31. Regionen har inte preciserat vilka nivåer som krävs för att en viss poäng ska tilldelas avseende det aktuella kravet. Utvärderingsmodellen ger ett icke tillåtet utrymme för godtycke och är att jämställa med fri prövningsrätt. Den principiella bristen är att regionen gör en samlad bedömning av ett mycket stort antal bör-krav. Det är omöjligt för anbudsgivarna att bedöma vilka krav som är mer eller mindre väsentliga än andra. Bolaget har offererat det överlägset bästa priset. Bolaget har angett referensanläggningar men de anläggningar som bolaget varit i kontakt med har inte besökts av regionen. Regionen har det vinnande anbudets utrustning i sin verksamhet sen tidigare och det bolaget har därmed gynnats på ett otillbörligt sätt. Att regionen inte genomfört studiebesök är en avvikelse från förfrågningsunderlaget. Bolaget riskerar att lida skada.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Regionen anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Regionen har varken brutit mot principerna om transparens eller likabehandling eller någon annan bestämmelse i LOU som kan medföra att bolaget har lidit eller kan komma att lida skada. Vid bedömning av kriteriet funktion har regionen gjort en samlad bedömning av anbudets funktion utifrån uppställda bör-krav. Utvärderingen har skett utifrån objektiva fastställda kriterier och har inte gjorts genom en jämförelse mellan de utvärderade anbuden. Modellen har inte inneburit en obegränsad valfrihet för regionen vid tilldelning av kontrakt. Regionen vitsordar att det inte genomförts något studiebesök hos bolaget, men det har heller inte genomförts studiebesök hos någon annan leverantör.

DOMSKÅL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Högsta Förvaltningsdomstolen har i RÅ 2009 ref. 69 slagit fast att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt skall ange på vilka omständigheter han grundar sin talan. Högsta Förvaltningsdomstolen har vidare uttalat att förvaltningsrätten bara bör pröva de grunder som sökanden åberopar.

I anbudsinbjudan anges, såvitt avser utvärdering av anbudet och utvärderingskriterierna, att regionen kommer att anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt och att hänsyn därvid ska tas till utvärderingskriterierna funktion och kostnad. I inbjudan anges vidare:

"Funktion viktas 60 %. I utvärderingen gör vi en samlad bedömning av anbudets (utrustningens) funktion. Anbud bedöms i heltal i skala 1-4. Anbud som bedöms ha den högsta funktionen får 4 poäng. Anbud som bedöms ha sämre funktion får 3,2 respektive 1 poäng."

"Kostnad (LCC) viktas 40 %. Anbud poängbedöms i skala 1-4. Anbud som har lägst LCC-kostnad får 4 poäng. Övriga anbud får därefter en lägre relativ poäng motsvarande den procentuella skillnaden till anbudet med lägst kostnad."

Bolaget har gjort gällande utvärderingsmodellen strider mot principerna om transparens och likabehandling samt att utvärderingsmodellen ger möjlighet till godtycke och är att jämföras med fri prövningsrätt. Bolaget gör vidare gällande att utvärderingskriterierna är alltför vagt och oklart formulerade och att det medför att regionen kan göra egna skönsmässiga bedömningar.

I preambeln till direktivet uttalas att kontraktstilldelningen bör ske på grundval av objektiva kriterier som säkerställer att principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling iakttas och att anbudet bedöms i verklig konkurrens med varandra. För att garantera att principerna om likabehandling iakttas vid kontraktstilldelning bör det fastställas en skyldighet att garantera nödvändig öppenhet, så att alla anbudsgivare i rimlig mån kan informeras om de kriterier och villkor som kommer att tillämnas.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

pas för att urskilja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. För att garantera likabehandling bör tilldelningskriterierna göra det möjligt att jämföra anbuden och bedöma dem på ett objektivt sätt, se Falk: Lag om offentlig upphandling – en kommentar, sid. 344.

EU-domstolen har uttalat att utvärderingskriterierna skall vara fattbara för leverantörerna. I det s.k. Sica-målet slog domstolen fast att kriterierna skall vara formulerade på ett sådant sätt att alla rimliga informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt. Domstolen uttalade vidare att kriterierna skall tillämpas objektivt och enhetligt på samtliga anbudsgivare, se C-19/00.

Högsta Förvaltningsdomstolen har i RÅ 2002 ref. 50 tagit ställning till vilka krav som kan ställas på utvärderingsmodeller. Vid den tidpunkten gällde den äldre LOU-lagstiftningen då kravet på affärsmässighet ännu inte hade utmönstrats ur lagtexten. Förvaltningsrätten anser att rättsfallet alltjämt ändå kan vara relevant såvitt gäller uttalanden av mera generell karaktär. Högsta Förvaltningsdomstolen har slagit fast att en utvärderingsmodell skall vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas, vilket följer av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Vidare uttalade domstolen att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

Vid bedömningen av den utvärderingsmodell som regionen tillämpat bör beaktas att syftet med LOU-lagstiftningen är att förhindra att allmänna medel används på ett otillbörligt sätt för att t.ex. diskriminera eller gynna vissa leverantörer, skapa handelshinder eller på annat sätt ta ovidkom-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

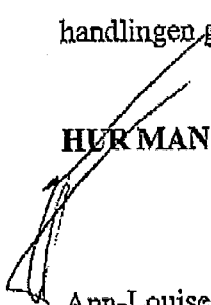
DOM

mande hänsyn. I såväl preambeln som uttalanden från EU-domstolen understryks att det skall vara fråga om objektiva kriterier och att dessa skall kunna tolkas och förstås på ett enhetligt sätt. Det understryks också att kriterierna skall säkerställa att vare sig de upphandlingsrättsliga principerna eller EU-rätten träds för när.

Förvaltningsrätten anser att utvärderingsmodellen inte uppfyller dessa krav då det inte på något sätt framgår vad som ska ligga till grund för fördelningen av de olika poängen. Inte heller framgår det vad som krävs för att man skall kunna erhålla de olika poängen, utan det anges endast i allmänna ordalag att det anbud som bedöms ha den högsta funktionen erhåller fyra poäng. Utvärderingsmodellen är enligt förvaltningsrättens bedömning alltför otydligt formulerad och det finns därför en överhängande risk för skönsmässiga och godtyckliga bedömningar och att anbuden därför inte kan bedömas i verklig konkurrens med varandra. Redan på den grunden anser förvaltningsrätten att de upphandlingsrättsliga principerna träts för när och att det finns grund för ingripande med stöd av LOU.

Förfarandet har medfört att bolaget riskerat att lida skada och mot bakgrund av att det är fråga om så stora och grundläggande brister skall upphandlingen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 b LOU)

Ann-Louise Björnsson
Rådman

Föredragande i målet har varit Anna Hultgren.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU